

עמדות מנהלים וסגני מנהלים בבתי ספר יסודיים כלפי יישום תכנית התקשוב הלאומית (פוסטר)

גילה קורץ	נטע לב	אסנת טבנצ'יק
המרכז ללימודים אקדמיים	המרכז ללימודים אקדמיים	המרכז ללימודים אקדמיים
Gila_k@mia.ac.il	neta.ashdod@gmail.com	osnat.tt87@gmail.com

Attitudes of Principals and Assistant Principals in Elementary Schools to the National Information Communication Technologies Program Implementation (Poster)

Gila Kurtz	Neta Lev	Osnat Tabachnik
The College for Academic Studies	The College for Academic Studies	The College for Academic Studies

Abstract

The study examined attitudes and commitment of principals and assistant principals in elementary schools toward the implementation of the National Information and Communication Technologies Program (ICT). Fifty two participants filled an online questionnaire during April-May, 2015. The findings indicate that most of the principals and assistant principals had ICT training and were using the technology frequently in their work. Most of them reported on positive attitudes towards the integration of ICT in their schools, including encouraging teachers to implement ICT in the teaching process. However, a number of the participants do not monitor the implementation process in their schools. The last finding is disturbing as it may have negative consequence on their role as leaders who are responsible on implementation of an innovative initiative as the national ICT program.

Keywords: National ICT Program, ICT Implementation, Principals and ICT.

תקציר

חדירתן של טכנולוגיות המידע והתקשורת בשנים האחרונות הביאה את מדינת ישראל לפתח תכנית תקשוב לאומית להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21 (משרד החינוך, 2012). מטרת התכנית היא להטמיע את טכנולוגיות המידע והתקשורת בהיבטים ארגוניים, פדגוגיים וחברתיים של בית הספר באמצעות יישום פדגוגיה מיטבית בסביבה המבוססת על טכנולוגיות מידע ותקשורת (ICT). זאת, כמענה לצורך ויעד לאומי בהכנת בוגרי מערכת החינוך לדרישות עולם העבודה של המאה ה-21 (דיין ואחי, 2015). כמנהיג הארגון, מנהל בית-הספר מהווה סוכן שינוי מרכזי בהטמעת רפורמות בבתי-הספר (כהן, 2012). הדבר נכון גם לגבי שילוב תכנית התקשוב הלאומית בבית הספר (אבידב-אונגר וארזי-כהן, 2013). מחקר זה בחן את הערכת מנהלים וסגני מנהלים את שילוב התקשוב בבתי ספר יסודיים בתכנית התקשוב הלאומית ואת מידת מחויבותם המעשית כלפי יישום תכנית התקשוב בקרב המורים בבית ספרם. מטרתו של המחקר הינה להציג תמונת מצב ראשונית ומפורטת של מקבלי החלטות בארגון חינוכי האחראים על יישום תכנית התקשוב הלאומית בישראל. חמישים ושניים מנהלים וסגני מנהלים ענו על שאלון מקוון במהלך חודשים אפריל-מאי 2015.

מממצאי המחקר עולה שמרבית המנהלים וסגני מנהלים עברו הכשרה בתחום התקשוב וכי הם מנוסים בהפעלת האמצעים הטכנולוגיים. בדיקת הערכת מנהלים וסגני מנהלים כלפי שילוב תקשוב בבית הספר, מצביעה על כך שלדידם התקשוב נתפס, כמה שקורץ וחו (2012) מכנים, "ארגז כלים" (toolkit), המסייע למימוש הליך הוראתי-לימודי מיטבי. משתתפי המחקר מעריכים את תרומת התקשוב במתן ביטוי למגוון סגנונות הוראה ולמידה, כמייעל את תהליך ההוראה והלמידה וכאמצעי להעצמת המורים ולפיתוח מיומנויות של עבודת צוות; ובסך הכול, להכרה ביתרונות התקשוב לעומת חסרונותיו. המשתתפים רואים את תפקידם המרכזי כמובילי תקשוב בהקניית מיומנויות הוראתיות איתות, בהרחבת ההשכלה המתקשבת בקרב צוות המורים, בעידוד לעבודת צוות מתקשבת, בהובלת תחזוקת האתר הבית ספרי וביצירת תשתית מתאימה לעבודה מתקשבת. עם זאת, חלק ניכר מהמשתתפים לא "מגדיל ראש" מעבר לדרישות תכנית התקשוב הלאומית, אינו מקצה למורים מובילי תקשוב שעות מערכות ייעודיות ובפועל לא בוחן באופן מערכתי ושוטף את תהליך הטמעת תכנית התקשוב הלאומית בבית ספרם. הממצא האחרון מטריד שכן אפשר שיהיו לכך השלכות שליליות על תפקידו של הסגל הניהולי הבכיר כמוביל תהליך ארגוני מתמשך ומדורג לשילוב התקשוב בבית ספרם. בחינת הקשרים (מתאם פירסון) בין דיווח המנהלים וסגני המנהלים לשימוש המעשי בכלים מתקשבים להערכתם את שילוב התקשוב בבית הספר לבין דיווחם את אופן הובלתם את המורים בבית הספר ליישום תקשוב בתהליך ההוראה. מצביעים על קשרים מובהקים, חיוביים, בינוניים בעצמתם בין שלושת המשתתפים. ממצאים אלה מדגישים, בין היתר, את חשיבות ההכרות המעשית הקרובה של הסגל הניהולי הבכיר את הכלים מתקשבים הקשורה להערכה חיובית את התקשוב בבית הספר ולמחויבותם להובלת המורים לשילוב התקשוב בבית הספר.

מילות מפתח: תכנית תקשוב לאומית, מנהלי בתי ספר, הטמעת תקשוב.

מקורות

- אבידב-אונגר, א' וארזי-כהן פ' (2014). מה משפיע על הטמעת התקשוב בבית הספר? - רמת הידע הפדגוגי-טכנולוגי של המורה (TPACK), עמדות ביחס לשינוי ולהטמעת התקשוב. בתוך: עשת-אלקלעי, י', כספי, א', גרי, נ', קלמן, י' וזילבר-ורוד, ו' (עורכים), **ספר הכנס התשיעי לחקר חדשנות וטכנולוגיות למידה ע"ש צ'ייס**, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 10-17.
- <http://www.openu.ac.il/innovation/chais2014/download/C1-1.pdf>
- דיין, ר', מגן-נגר, נ', רותם, א', נחמיה, ר', יוסף, א' וכהן-צורני, ע' (2015). **המדריך לבית-ספר מתקשב לשנים 2010-2015**. אוחר בינואר 12, 2015, מאתר משרד החינוך, הענן החינוכי. http://sites.education.gov.il/cloud/home/tikshuv/Pages/hamadrich_lbit_sefer_mtukshav.aspx
- משרד החינוך (2012). **התכנית הלאומית "התאמת מערכת החינוך למאה ה-21" – נייר עמדה**. כרך 54, עמ' 284-292.
- קורץ, ג' וחו, ד' (2012). **מתקוונים ללמידה: ארגז כלים דיגיטלי למורה**. אור יהודה: המרכז ללימודים אקדמיים.